

Nemška knjiga o narodnoosvobodilni borbi na Koroškem

Razmah protinacističnega boja in rast nove ljudske oblasti na slovenskem delu Koroške skušajo nemškonacionalni krogi, zbrani okrog koroške Avstrijske ljudske stranke (OeVP) in Svobodnjaške stranke (FPOe) prikazati v najtemnejši luči. Tako je napisal pisec brošure »Die OF ohne Maske«, Klagenfurt 1948, da o občutku krivde koroškega nemštya do Slovencev ni mogoče govoriti, obratno, Slovenci so krivi pred koroškimi Nemci (str. 22). Kljub temu je moral vseeno priznati: »Južna Koroška ni nikdar klonila pred nacističnim nasiljem. Nikjer v Avstriji se ni borilo v zadnjih letih vojne toliko borcev za svobodo in toliko partizanov proti terorju, kakor na Južnem Koroškem.«

Prav to nam znovega potrjuje knjiga Wolframa Mallebreina »Einer für Alle.«* Mallebrein v knjigi opisuje spomine iz državne delovne službe (RAD, Reichsarbeitsdienst), polvojaške organizacije, ki je 1942. leta prevzela predvojaško vzgojo vse orožja sposobne nemške mladine. V prvem delu prikazuje knjiga akcije RAD v prvi polovici druge svetovne vojne v Sovjetski zvezi, drugi del pa poroča o njenih akcijah na Južnem Koroškem.

Zadnje nas zanima. »Rundbrief des Alpenländischen Kulturvereines Südmärk«, drugo pismo junija 1961, str. 8 in 14 piše o Mallebreinu: »V tej knjigi je domovini zvesta oseba končno podala avtentično zgodovino krvave ... partizanske borbe. Opisani so nočni napadi ..., katerim je bilo izpostavljeno v letih 1943 in 1944 domovini zvesto obmejno prebivalstvo.« Pri tem razume Mallebrein pod »domovini zvestim« prebivalstvom: nacističnega župana; nacističnega Blockführerja; slovenskega renegata in nacističnega iz Stare vasi; lovca in gozdnega čuvaja iz Sp. Reberce, katerega »edini zločin je bil, da ga je stranka postavila za namestnika vodje celice« (str. 130—131) in druge nacistične.

Krajevno so spomini Mallebreina omejeni na okolico Miklavčevega, čarovno pa na poletje in zimo 1943. Mallebrein piše, da so se v tem času stalno vrstili napadi partizanov, tako da so morali biti nemški vojaki na jesen 1943 iz strahu pred likvidacijo stalno pod orožjem. Likvidacija orožniške postaje v Zgornji Beli (6. novembra 1943) je prisilila Nemce, da so poslali na Južno Koroško nov policijski regiment, člane RAD iz Miklavčevega pa vključili v posebno varnostno četo, ki se je »specializirala« za protipartizansko bojevanje. Uspeha četa ni imela. Prebivalstvo je dajalo o partizanih le približne podatke in še to potem, ko je bilo »prepozno«.

Mallebrein pri tem zagovarja tezo, da živi na Južnem Koroškem poseben element — »Windische« (»neka slovenska manjšina«). Ti »Vindišarji« naj bi se bili ob koroškem plebiscitu 1920. leta odločili za nemštvo (str. 105). To je

* Wolfram Mallebrein, Einer für Alle, 2. izdaja, Tübingen 1960.

že stara pesem koroškega nemštva, produkt prof. Wutteja (glej o tem: Lojze Ude, Teorija o Vindišarjih — Windische, Celovec 1956), ima pa še danes zagovornike v avstrijski publicistiki (na primer: Dr. Viktor Miltschinsky, Kärnten, ein Jahrhundert Grenzlandschicksal, Wien 1959). Ta »vindišarski« element naj bi bil po mnenju Miltschinskega ves čas vojne »domovini zvest« in se ni upognil pred partizani. Mallebrein pa nasprotno priznava, da se je del »Vindišarjev« čutil povezan s Slovenci onkraj Karavank ter da je moralno in materialno podpiral partizane. Mallebrein se o tem sicer ni hotel jasno izraziti, saj se vprašuje: »Kdo bi le mogel videti v dušo dvojezičnega prebivalstva« (t. j. Slovencev, str. 146). Vendar je zanimivo njegovo neposredno priznanje, »da so se (partizanske) operacije razširile v času vojne po vsem ozemlju, ki ga naseljuje vindišarsko prebivalstvo« (str. 105).

Prav v teh priznanjih tiči vrednost Mallebreinove knjige, ki s prikazom posameznih dogodkov iz protinacističnega boja na Koroškem demantira z nemške strani gonjo, ki jo uprizarja del koroškega nemškega tiska proti narodnoosvobodilni borbi na Koroškem.

Tone Zorn